

Notat

Høringsnotat vedr. forslag til lov om ændring af eliteidrætsloven mv.

(Styrkelse af atleternes stemme i Team Danmarks bestyrelse, Team Danmarks tilsynsforpligtelse mv.)

Lovforslaget er en opfølgning på Kammeradvokatens undersøgelse af forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion (februar 2020) og har til formål at sikre det bedst mulige grundlag for trygge rammer for eliteidrætsudøverne med fokus på deres trivsel, Team Danmarks tilsynspligt og bestyrelsessammensætning.

Udkast til lovforslag blev den 1. juli 2020 udsendt i høring og blev samtidig offentliggjort på Høringsportalen. Høringsfristen var den 19. august 2020.

Ved fristens udløb var der indkommet 13 høringssvar (heraf et fælles høringssvar fra tre aktører). Der henvises til vedlagte bilag med oversigt over indkomne høringssvar. Bemærkninger, der ikke vedrører de foreslåede ændringer i lovforslag gengives ikke.

Følgende høringssvar har ingen bemærkninger til lovforslaget:
Rigsrevisionen

Generelle bemærkninger

Generelt er høringssvarene positive og bakker op om lovforslaget og dets hovedformål.

Dansk Firmaidrætsforbund og DGI bakker op om de foreslåede ændring i lovforslaget og har ikke yderligere bemærkninger. Idrættens Analyseinstitut finder, at ændringerne generelt forekommer fornuftige og nødvendige. Aktivkomiteen tror og håber, at lovændringen vil bidrage positivt til danske elitesport fremadrettet.

Team Danmark fremhæver indledningsvis, at lovforslaget kommer på et tidspunkt, hvor der flere steder i verden er fokus på trivsel og mistrivsel blandt eliteatleter. Derfor er det vigtigt i lovforslaget at præcisere fokus på, at vi i Danmark insisterer på, at eliteidrætten skal udvikles på en social og samfundsmæssig forsvarlig måde. Danmark har en unik model for talent- og elitearbejde, der baserer sig på et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde mellem Team Danmark, Danmarks Idrætsforbund og specialforbundene, som vi skal værne om.

Danmarks Idrætsforbund er enig i lovudkastets hovedformål og tager skarpt afstand fra de forhold, der blev afdækket i forbindelse med Kammeradvokatens undersøgelse, men peger på, at lovgivningsmæssige tiltag som øget kontrol og sanktioner ikke kan stå alene og nøje skal vurderes i forhold til de negative konsekvenser, det kan have på at bevare og styrke det tillidsfulde samarbejde mellem Team

Danmark og specialforbundene, sportschefer, trænere og eliteudøvere. DIF ønsker ikke, at der skal laves grundlæggende om på den danske eliteidrætsmodel med et unikt samspil mellem staten og den frivillige autonome idræt. DIF nævner, at en række af deres specialeforbund har udtrykt en bekymring for, om det tætte, tillidsfulde samarbejde mellem Team Danmark og specialforbundene med lovforslaget er ved at blive sat over styr. DIF ønsker at fastholde et åbent, respektfuldt og ligeværdigt samarbejde med fokus på forebyggelse.

Michael Andersen, (tidl. direktør for Team Danmark) finder, at det er ærgerligt, at der ikke er tale om en gennemgribende revision af loven, fordi der er behov for politisk ord og retning på de væsentligste formål med dansk eliteidræt i en international kontekst.

Kulturministeriets kommentarer

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Tilsyn

Team Danmark nævner, at de allerede har en tilsynsmodel for samarbejdet med specialforbundene og på baggrund af lovforslaget sammen med specialforbundene vil afdække, hvordan dette samarbejde kan præciseres yderligere med særlig vægt på trivsel, værdier og kultur.

Danmarks Idrætsforbund noterer sig, at lovforslaget tydeliggør, ikke skærper, Team Danmarks tilsynspligt.

Kulturministeriets kommentarer

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Selvstændig funktion

Der er generelt opbakning til, at der skal udvikles og etableres en selvstændig funktion, som atleter, trænere og andre kan gå til, hvis de oplever mistrivsel eller uacceptabel adfærd i eliteidrætten. Der er dog forskellige holdninger til udformningen af en sådan funktion og dens formelle ophæng.

Københavns Universitet nævner, at det kan være uhensigtsmæssigt, at Team Danmark står som udpegende organ.

Anti Doping Danmark støtter generelt, at der etableres en særlig uafhængig ordning til fordel for udøverne, men har den opfattelse, at funktionen skal være uafhængig af idrættens organisationer og placeres uden for disse.

Idrættens Analyseinstitut foreslår at funktionens institutionelle ramme genovervejes pga. Team Danmarks objektive interessekonflikt og foreslår fx Anti Doping, som en mere idrætspolitisk neutral placering af den særlige funktion.

Aktivkomiteen ønsker størst mulig tillid og neutralitet i funktionen og foreslår, at den formelt hører under Kulturministeriet eller Anti Doping Danmark. Samtidig

foreslår Aktivkomiteen, at funktionen personificeres og får sin daglige gang i Idrættens Hus. Ligeledes foreslår Aktivkomiteen, at de skal være med til at præcisere funktionens arbejdsopgaver og tages med på råd i forbindelse med bemandingen af funktionen.

Danske Elitesportsudøveres Forening foreslår en ombudsmand i elitesporten, en fuldstændig uafhængig tilsynsfunktion, som etableres under Kulturministeriet med reference og oplysningspligt direkte til Kulturministeriet og dermed uden for idrættens organisationer.

Michael Andersen finder, at det er en helt forkert løsning, at Team Danmark skal beskrive og etablere en uafhængig funktion og synes generelt, det er betænkeligt, når idrættens organisationer opretter parallelsystemer til de almene domstole.

Team Danmark foreslår, at lovforslaget tilpasses, så Team Danmark alene forpligtes til at etablere en uafhængig funktion uden, at der i øvrigt opstilles begrænsning for det udrednings- og beskrivelsesarbejde, som skal gennemføres i samarbejde med øvrige parter. Team Danmark fremhæver, at de finder det væsentligt, at der skabes rum for at finde en model, som giver bedst mening for atleter, trænere mv. og samtidig flugter med den danske eliteidrætsmodel. Endvidere påpeger Team Danmark, at arbejdet vil have administrative og økonomiske konsekvenser for dem.

Danmarks Idrætsforbund bakker op om at oprette en uafhængig funktion, men foreslår, at bestemmelsen gøres kortere, for ikke på forhånd at tage stilling til funktionens endelige udformning og referenceforhold. DIF har samtidig nogle konkrete forslag til bemærkningsdelen med hensyn til inddragelse og hvad udredningsarbejdet skal se på.

Datatilsynet henstiller til, at Kulturministeriet forholder sig til databeskyttelsesreglerne i lovforslagets bemærkninger.

Kulturministeriets kommentarer

Kulturministeriet har med den foreslåede formulering ikke på forhånd ønsket at lægge sig fast på en bestemt model for udformningen af en selvstændig og uafhængig funktion. Hensigten er først og fremmest, at der etableres en ny selvstændig funktion, som eliteatleter mv. kan gå til, hvis de oplever mistro eller uacceptabel adfærd i eliteidrætten. Kulturministeriet finder det naturligt at gøre Team Danmark ansvarlig for arbejdet med at udvikle og beskrive den selvstændige funktion og forpligte dem til at inddrage relevante parter, ikke mindst de eliteudøvernes repræsentanter, for at sikre, at det reelt bliver en funktion, som udøverne, trænere og andre kan og vil bruge i praksis.

Ordningen skal fremgå af Team Danmarks vedtægter, som kulturministeren godkender. Kulturministeriet vil således skulle ind over den endelige udformning af ordningen under alle omstændigheder.

I Danmark har idrættens organisationer en stor grad af autonomi til at regulere og udvikle idrætten inden for de overordnede rammer som staten fastsætter. Derfor finder Kulturministeriet ikke, det vil være hensigtsmæssigt at placere en sådan ordning i Kulturministeriet.

Kulturministeriet tilretter bestemmelsen og lovforslagets bemærkninger for ikke at opstille begrænsninger for udviklingen af en model, herunder hvilket ophæng den skal have, og hvem ordningen skal referere til. I bemærkningerne tilføjes nogle af de elementer, som er påpeget i forskellige høringssvar, som Team Danmark skal tage stilling til, herunder understregningen af inddragelsen af andre aktører i arbejdet ikke mindst atleterne. Derudover også, at det skal beskrive, hvordan den fornødne uafhængighed og tillid kan etableres, det formelle ophæng for funktionen, kompetenceområde osv., og vigtigheden af, at funktionen har et indgående kendskab til eliteatleternes forhold.

Kulturministeriet har desuden tilføjet i bemærkninger, at Team Danmark i udarbejdelsen og beskrivelsen af funktionen skal forholde sig til databeskyttelsesreglerne, sådan at ordningen er i overensstemmelse hermed, jf. Datatilsynets bemærkninger.

Kulturministeriet vurderer, at Team Danmarks økonomiske og administrative konsekvenser må ske inden for egen ramme.

Bestyrelsessammensætning

Flere høringssvar fremhæver deres opbakning til, at der laves regler for, hvem der ikke kan sidde i Team Danmarks bestyrelse for at sikre uafhængighed og undgå inhabilitet.

Kulturministeriets Forskningsudvalg bemærker, at det er godt generelt at sikre, at der ikke er gengangere i bestyrelsesmedlemmer. Udvalget bemærker endvidere, at deltagelsen af kvindelige eliteidrætsudøvere i bestyrelser, som et vigtigt i forhold til at forebygge problemer med krænkelse og upassende adfærd, som er forekommet i forskellige elitemiljøer.

Aktivkomiteen foreslår, at i Team Danmarks bestyrelse skal to medlemmer være tidligere atleter eller trænere med særlig indsigt i eliteatleternes forhold og valgt af Aktivkomiteen. Aktivkomiteen foreslår desuden et krav om, at disse medlemmer enten skal have siddet mindst to år i Aktivkomiteen eller i bestyrelsen for et specialforbund.

Danske Elitesportsudøveres Forening finder behov for at styrke atleternes direkte repræsentation i Team Danmarks bestyrelse og foreslår, at bestyrelsen udvides med to medlemmer til i alt ti, og at atleternes faglige foreninger (DEF, Spillerforeningen og Håndbold Spiller Foreningen) udpeger to medlemmer. Disse medlemmer skal fungere som repræsentanter for eliteatleterne. Derudover foreslår DEF, at alle personer, der varetager valgte hverv i bestyrelser og udvalg, samt alle ansatte i Danmarks Idrætsforbund og deres specialforbund ikke må udpeges til Team

Danmarks bestyrelse. DEF foreslår tilsvarende ændringer for så vidt angår Anti Doping Danmarks bestyrelse.

Michael Andersen finder det positivt, at der indføres regler for, hvem der ikke kan sidde i Team Danmarks bestyrelse, men finder det fortsat uheldigt, at bestyrelsesmedlemmer i Danmarks Idrætsforbund fortsat kan sidde i Team Danmarks bestyrelse.

Anti Doping Danmark støtter generelt tiltag, der begrænser interessekonflikter og inhabilitet i forbindelse med Team Danmarks bestyrelsessammensætning. Konkret foreslår Anti Doping Danmark, at det tilføjes for så vidt angår deres egen bestyrelse, at man heller ikke kan være medlem af Anti Doping Danmarks bestyrelse, hvis man er ansat eller i bestyrelsen af Dansk Fitness & Helse Organisation.

Idrættens Analyseinstitut finder det positivt, at bestyrelsens uafhængighed i de statslige idrætsinstitutioner præciseres og foreslår i den forbindelse også, at der kommer en tilsvarende helt ny formulering ind for så vidt angår Idrættens Analyseinstituts egen bestyrelsen (fastsat i udlodningsloven.)

Team Danmark fremhæver, at de finder det væsentligt, at lovforslaget forholder sig til bestyrelsens habilitet. Endvidere er det positivt, at atletrepræsentationen styrkes i bestyrelsen, ligesom de fremhæver vigtigheden af, at trænerrepræsentationen fastholdes og foreslår en tilføjelse i bemærkningerne om, at det også kan være tidligere sportschefer eller andre tæt knyttet til elitemiljøet.

Danmarks Idrætsforbund påpeger, at der i forbindelse med udpegning til Team Danmarks bestyrelse er to modsatrettede forhold, dels at undgå interessekonflikter, dels ikke på forhånd at afskære personer med indgående kendskab til eliteidrættens forhold. Derfor finder DIF det uklogt, hvis menige medlemmer i de 62 specialforbunds bestyrelser ikke kan udpeges til Team Danmarks bestyrelse, men er enig i at ansatte, formænd og næstformand i specialforbundenes bestyrelser afskæres. DIF nævner, at atleter og trænere også kan have interessekonflikter som medlem af Team Danmarks bestyrelse, men at disse ikke begrænses.

DIF har samme synspunkt fsva. de tilsvarende ændringer i bestemmelserne om Anti Doping Danmarks og Sport Event Danmarks bestyrelser. Samtidig påpeger DIF, at hvis det fastholdes bør der være tilsvarende begrænsninger for medlemsorganisationer under DGI og Dansk Firmaidrætsforbund i Anti Doping Danmarks og Sport Event Danmarks bestyrelser.

Kulturministeriets kommentarer

Der er mange modsatrettede ønsker om, hvem der skal udpege medlemmer til Team Danmarks bestyrelse, og hvordan den rette balance skal være.

Kulturministeriet finder, at der i den foreslåede ændring er en styrkelse af atleternes indflydelse, da et af de medlemmer, som Danmarks Idrætsforbund skal udpege, som noget nyt skal være efter indstilling fra Aktivkomiteen. Det supplerer

den eksisterende bestemmelse om, at mindst to medlemmer af bestyrelsen skal være nuværende eller tidligere eliteidrætsudøvere eller -trænere. Kulturministeriet finder det oplagt, at det er Aktivkomiteen, der udpeger en repræsentant for eliteatleterne, da de er talerør for de aktive eliteatleter over for bestyrelse og administration i DIF og Team Danmark vedr. eliteidræt frem for de faglige organisationer på området, som også fungerer, som fagforeninger og varetager eliteudøveres økonomiske interesser.

Kulturministeriet finder det generelt ikke hensigtsmæssigt, at udvide antallet af medlemmer i Team Danmarks bestyrelse eller øvrige idrætsbestyrelser, som Danske Elitesportsudøveres Forening foreslår, hvilket heller ikke vil være i tråd med rapporten "God ledelse i selvejende kulturinstitutioner", hvor det anbefales, at bestyrelsen ikke er for stor for at fremme en konstruktiv debat og effektiv beslutningsproces.

Kulturministeriet finder, at det er vigtigt at afgrænse, hvem der kan sidde i Team Danmarks bestyrelse for bedst muligt at imødegå inhabilitet og interessekonflikter ved, at fx formænd for specialforbund sidder i bestyrelsen, som det har været tilfældet tidligere. Samtidig skal der findes en balance i forhold til, at der også sidder medlemmer i bestyrelsen, som har et indgående kendskab til dansk eliteidræt, forholdene for eliteudøvere og trænere, idrættens organisering og samarbejde osv. hvor Danmarks Idrætsforbund og specialforbund spiller en vigtig rolle i samarbejdet med Team Danmark. Kulturministeriet ønsker derfor ikke helt generelt at udelukke alle personer, der varetager valgte hverv i DIF og specialforbund, men finder samtidig også, at det er muligt at finde kompetente personer med særlig indsigt i eliteidræt uden for disse organisationer.

Kulturministeriet tilføjer Team Danmarks forslag om at nævne tidligere sportschefer mv. til bemærkningerne.

Kulturministeriet imødekommer tilføjelsen foreslået af Anti Doping Danmark om, at ansatte og medlemmer af bestyrelsen i Dansk Fitness & Helse Organisation ikke samtidig kan sidde i Anti Doping Danmarks bestyrelse, da her også kan være potentiel inhabilitet.

Kulturministeriet finder ikke, at det er relevant at lave tilsvarende begrænsninger vedr. DGI og Firmaidrættens fsva. Anti Doping Danmark og Sport Event Danmarks bestyrelser, da DGI og Firmaidrættens repræsenterer breddeidrættens. Kulturministeriet finder derudover ikke anledning til at lave yderligere og nye begrænsninger i de øvrige idrætsbestyrelser ud over den parallelitet, som findes til Anti Doping Danmarks bestyrelse og Sport Event Danmarks bestyrelser, da det ligger uden for dette lovforslags formål.

Andre bemærkninger

Aktivkomiteen foreslår, at det tilføjes, at Team Danmark skal udvikle danske eliteidræt på en socialt og samfundsmæssig forsvarlig måde "på eliteidrættens præmis-

ser. Desuden foreslår Aktivkomiteen, at det fremgår i § 1, at Team Danmark er forpligtet til at overholde de retningslinjer, som er dem givet og dem, som de selv udarbejder i samarbejde med specialforbundene.

Anti Doping Danmark foreslår, at der laves en ændring i lov om integritet i idrætten, hvor der fremgår, at Anti Doping Danmark er en offentlig selvejende institution.

Ministeriets kommentarer

Team Danmark er allerede i dag forpligtet til at overholde regler og retningslinjer vedr. deres virksomhed, herunder de retningslinjer, der er udarbejdet med specialforbundene.

Kulturministeriet finder ikke anledning til at lave andre ændringer i lov om integritet ud over de parallelle ændringer vedr. Anti Doping Danmarks bestyrelse, da det ligger uden for lovforslagets formål.